

Tarih : 26.02.2008

Sayı : 121

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Eğirdir Gölü, bilindiği üzere Isparta İli sınırları içinde yer alan ve Türkiye'nin ikinci büyük tatlı su gölü olan bir su kaynağıdır. Dünyadaki su kaynaklarının son derece kısıtlı olması ve buna karşın suya olan talep baskısının hızlı bir şekilde artması göz önüne alındığında, su rezervlerinin önemi bir kez daha anlaşılabacaktır.

Ülkemizde yer alan su havzalarında genelde olduğu gibi, Eğirdir Gölü ve Havzasında da; fazla su tüketimi, evsel, tarımsal ve endüstriyel atıkların yol açtığı kirlilik, kontrolsüz avcılık, ötrofikasyon tehdidi, su bitkileri ve su canlılarının yok olma riski gibi sorunlar hızla artarak tehlikeli boyutlara ulaşmıştır.

Eğirdir Gölü ve Havzasında hızla artan ve tehlikeli boyutlara ulaşan kirlilik ve çevre sorunlarının; 'Havza Bazlı Su Yönetimi' esasları ile tespiti ve çözüm için gerekli önlemlerin alınması amacıyla Anayasa'nın 98. ve İç Tüzüğü'nün 104. Maddesi uyarınca, bir Meclis Araştırması açılmasını arz eder,

Saygılar sunarız.

1. Haydar Kemal KURT-Isparta
2. Süreyya Sadi BİLGİÇ-Isparta
3. Mehmet Sait DİLEK-Isparta
4. Mustafa DEMİR-Samsun
5. Mahmut DEDE-Nevşehir
6. İbrahim YİĞİT-İstanbul
7. Mustafa ATAŞ-İstanbul
8. Mehmet Yaşar ÖZTÜRK-Yozgat
9. Kerem ALTUN-Van
10. Fehmi Hüsrev KUTLU-Adıyaman
11. Cemal TAŞAR-Bitlis
12. Halil AYDOĞAN-Afyonkarahisar
13. Mehmet Mustafa AÇIKALIN-Sivas
14. Hasan KARA-Kilis
15. İkrâm DİNÇER-Van
16. Edibe SÖZEN-İstanbul
17. Cumhur ÜNAL-Karabük
18. Sedat KIZILCIKLI-Bursa
19. Ayşe Nur BAHÇEKAPILI-İstanbul
20. Bayram ÖZÇELİK-Burdur
21. Hasan Fehmi KİNAY-Kütahya
22. Mehmet CEYLAN-Karabük
23. Mehmet OCAKDEN-Bursa
24. Murat YILDIRIM-Çorum

GEREKÇE

Eğirdir Gölü; Eğirdir ilçesi ve Isparta il merkezinin içme ve kullanma , havzasında yer alan onlarca belde ve köyün tarımsal sulama ve kullanma suyu talebini karşılayan ülkemizin ikinci büyük tatlı su kaynağıdır.

Eğirdir Gölü Havzası; sahip olduğu verimli topraklar nedeniyle, yoğun tarım faaliyetlerinin baskısı altındadır. Tarımsal sulama için gölden aşırı su çekilmesi, yoğun pestisit ve gübre kullanımı ve bunların bilinçsizce yapılması (ilaç ve gübre seçimi, kullanım miktarlarının tespiti, uygulama zamanı ve sayısının belirlenmesi vb.) tarımsal atıkların havzada kontrolsüzce depolanması (yüzey ve yeraltı su kaynaklarının yakını ve kuru dere yataklarının tercih edilmesi) ve kontrol-denetlemenin yeterli olmaması hususları bu baskıyı artırmaktadır.

Diğer yandan, göl havzasındaki yerleşimlerin evsel atıkları, havzadaki yüzey ve yeraltı su kaynakları için tehdit unsuru olmayı artırarak sürdürmektedir. Özellikle yerleşimlerde kanalizasyon sisteminin yeterli olmayışı ve fosseptiklerin tercih edilmesi, arıtma tesislerinin yeterli olmaması, katı atık ve çöp depolama sistemlerinde yer seçiminin doğru yapılmaması, havzadaki yerleşimlere ilişkin kirliliğin tetikleyicisidir.

Havzada gelişen endüstriyel faaliyetler sonucu oluşan atıklar da önemli bir sorundur. Sanayi tesislerine ait arıtma sistemlerinin olmaması veya yetersiz kapasiteyle çalışması, kontrol ve denetim eksikliği sorunu daha da artırmaktadır.

Yine havza içinde yer alan, göl kıyısındaki sulak alanların kurutularak verimli tarım arazisi elde etme çabaları, su kalitesi ve havza iklimasını olumsuz etkilemektedir. Ayrıca; su kuşu, balıklar, su kıyısı ve içi bitkilerin yaşam ortamı yok edilerek biyo çeşitlilik azaltılmaktadır.

Eğirdir Gölü'nde doğal su döngüsüne yapılan müdahaleler, su seviyesinde değişimlere neden olmuştur. Arazinin eğimli olması ve önleyici tedbir alınmaması; erozyon ve sediment taşınmasına, kıyı boyunca göl tabanının dolmasına neden olmaktadır.

Önceleri, havzada yaşayan yüzlerce ailenin geçim kaynağı olan balıkçılık; balık türlerinin ve potansiyelinin giderek azalması nedeniyle ekonomik bir uğraş olmaktan çıkmıştır.

Yukarıda sıraladığımız ve benzer sorunların çözümü için çeşitli çalışmalar yapılmıştır, halen devam eden çalışmalar da vardır. (TBMM Dilekçe Komisyonunun 'Eğirdir Gölü ve Çevresinde Yaşanan Çevre ve Kıyı Sorunlarının Giderilmesi' ile ilgili çalışmalar, Isparta İl Çevre Orman Müdürlüğü koordinatörlüğünde yürütülen 'Eğirdir Gölü Yönetim Planı' çalışması, Eğirdir Gölü Özel Hüküm Belirleme Çalışmaları vb.) Ancak, bugüne kadar sorunlar çözülemediği gibi, ağırlaşarak devam etmektedir.

Eğirdir Gölü Havzası'nda sorunlar kontrolden çıkmakta ve geri dönülemeyecek noktaya gelinmektedir. Benzer sorunların çözümünde başarılı olan ülkelerin ve AB'nin su kaynakları yönetiminde hareket noktaları 'Havza Ölçekli Yönetim'dir. (Hatta; üyelik müzakerelerini yürüttüğümüz AB'nin 'Su Anayasası' sayılan "Su Çerçeve Direktifi"nin en önemli özelliği, havza ölçekli yönetime dayanmasıdır.)

Eğirdir Gölü ve havzasından canlı ve cansız çevre için sağlanan faydanın devamı amacıyla; doğal ortamın yeniden sağlanması, bunun için de; gerekli adımların yeni bir bakış açısıyla ve daha fazla gecikilmeden atılması gerekmektedir.